

Årsplan dansk 4. kl. 2010-11

Årsplanen følger her. Der kan ske ændringer i løbet af året.

	Emner	Fokus	Materialer mm (AU er materialer fra Amtscentret)
33	9. aug: 1. skoledag 10.-13. aug: Lejrtur til Humlum/ hele skolen	Ryste sammen Gode oplevelser Natur/teknik	
34	Min sommerferie	Fortælling Mind map (disposition) Skrive, formidle.	
35	Leveregler Eventyr (3uger)	Arb. med fælles sociale mål Udbygge kendskabet til eventyr, samt læse og skrive eventyr	-“Og hvad så, hvad skete der så?” (AU) (18/8-22/9) -Kopihæfte om eventyr
36			
37			
38	Færdselslære 1-2 dage Billedoplevelser med udgangspunkt i Monet. (2-3 uger) Muligt delemne: Reklamer	Rep. færdselslære Genrekendskab Billedkendskab Kunstnerkendskab Reklamer og deres virkemidler Faglitteratur	-Billeder -“Linnea i malerens have”(AU) (22/9-13/10) -“Ind i maleriet” (AU) -Samarbejde med billedkunst. -Besøg på kunstmuseet -Reklamer -Tekster
39	(Aktivt rundt i Danmark uge 39 – 41 Det foregår primært hjemme) http://aktivrundti.dk/)		
40			
41	Selvvalgt emne (uge 40½-41)	Sætte sig ind i et emne, udvælge, overblik, skrive, formidle	
42	Efterårsferie		
43	Eventyr/fantasi/realisme (2½uge)	Films og dens virkemidler Fantasiens betydning Mønstre, venskab, skyld, sorg	-Film“Terabithia” -Andre tekster og oplæg -Maler Pieter Bruehel den Yngres “Landsbymarked”
44			-Ronja Røverdatter (AU) (3/11-8/12) (16stk) Udleveres og læses til

			uge 47.
45	"Jeg er Frede" (1 uge)		- "Jeg er Frede" AU (10/11-17/11)
46			
47	Ronja Røverdatter	Tekst/litteraturarbejde Venskab Films virkemidler Sammenholde bog og film eller dele deraf	
48			- Film "Ronja Røverdatter"
49	Emneuge med 0.-8. klasse.		
50	Ronja og julerier		- "Brødrene Løvehjerte" udleveres. Læses til uge 2. (15/12-26/1)
51	Juleferie		
52	Juleferie		
1	Omme bag klædeskabet	Litteraturkendskab Lære om komposition, fortæller, sproget, litterære figurer, billeder. Læse og skrive.	- "Omme bag klædeskabet" (5/1-26/1)
2	Brødrene Løvehjerte - roman (2 uger)	Venskab Det gode/det onde Fantasi/virkelighed	- uddrag på svensk
3	Verdens bedste Astrid Lindgren	Faglitteratur Forfatterkendskab	- "Verdens bedste Astrid" 19/1-26/1
4			
5	Sesam, sesam luk dig op... (2-4 uger)	Forskellige kulturer Lidt om Muhammed/islam/ pergament/kallegrafi/ eventyr/ Handlingsopbygning Filmiske virkemidler	- tekster på kopier - Film : "Kald mig bare Aksel" - tekstuddrag fra "Kald mig bare Aksel"
6			Balletbørn i Kbh
7	Vinterferie		
8	Ulf Stark - svensk forfatter Filmen "Storm"	Nogle temaer som i de 2 kommende film Mobning og venskab Hemmeligheder og løgne Misrøgt og afpresning Humor og alvor Filmiske virkemidler	Læsebogen s.64-83 -22/2 "Storm" i Scala
9	Filmen "Superbror"	Accept Handicap Svær dagligdag/drømme Magisk realisme - håb, mod og livslyst	-1/3 "Superbror" i Scala (fik Robert i 2010 for bedste børne- og ungdomsfilm)

10	Leonardo (3 uger) Herunder noget om Renæssancen (Leonardo da Vinci, Michelangelo, Gutenberg)	Skønlitteratur Faglitteratur Billeder Portrætter Historisk tid Kendskab til klassikere	- "Leonardo og den flyvende dreng" (AU) 9/3-6/4) - Læsebogen - "Leonardo" - Tekster på kopier
11	Emneuge 0.-6.kl.		
12			
13			
14	Digte (2 uger)	Genrekendskab Læse og skrive digte Rim	5.-7. april Forestilling - Udlev. ark - Læsebogen
15			
16	Påskeferie		
17	Gys og gru	Genrekendskab Grupper arbejder med forskellige bøger og fremlægger.	- Læsebogen - uddrag - "Klubben og de mystiske signaler" AU (- "Klubben og drengen som forsvandt" AU Fr 29/4 Dansens Dag
18	Robinson Kruse - roman	Klassisk roman Tekstarbejde Skriftligt arbejde	- "Robinson Kruse" AU (4/5-22/6) (18stk)
19	EUA - arbejdsmarkedskendskab	Arbejdsmarkedskendskab Forældrebesøg Personligt våbenskjold	
20			
21	Krageungen - roman	Venskab Hjælpomhed Gode og onde mennesker Menneskelige værdier	"Krageungen" AU (25/5- 22/6)
22	Kr. Himmelfartsferien		
23	Emneuge 0.-6. kl.		
24	Grønlandske myter	Genrekendskab Myter Grønland Det grønlandske samfund	- Læsebogen
25			

- Forskellige bøger vil blive brugt som "læsebøger" i løbet af året primært fra Amtsentret. Bogen "Dansk på mange måder 4" er læsebogen, som vi vil bruge til nogle emner.
- **Frlæsningsbøger** benyttes gennem hele året. Vi vil jævnligt gå på biblioteket og låne bøger. Jeg vil bede om, at I selv hjælper med til genlån af bøger via nettet, hvis

det bliver aktuelt. **Der skal gerne læses 15-20 min. hver dag/ hverdage derhjemme.**

- Hjemmesiden www.frilaesning.dk opdateres løbende med spændende læsning.
- Vi vil arbejde med mundtlig og skriftlig boganmeldelse.
- Hæfterne til **skriftlig** dansk-øvelser og grammatik er nogle få hæfter fra "Stavetrappen", "Stav 4" og en ny bog "Dansk direkte 4".
- **Ugeopgave** afleveres om onsdagen. Det vil ikke være alle uger, der skal afleveres ugeopgaver. Nogle uger bliver det større opgaver. Der vil også være opgaver fr Dansk Direkte 4, der fungerer som ugeopgaver.
- Der vil være **diktat** om torsdagen. De første diktater er fra Stav 4.
- I 4. klasse skal skriften helst være blevet **sammenbunden**. Til fortsat træningen har vi en skrivebog "Formskrift 1b"(hvis man ikke er blevet færdig med den sidste år) og "Formskrift 2".
- Medier og computer inddrages ved relevante emner. **Alle skal ALTID have deres personlige USB-stik med i pennalhuset. Husk navn på USB-stikket**
- Som sidste år skal børnene have en **lektiebog**. Nogle fag har de kun en gang om ugen, og det er svært at huske lektier dertil, hvis ikke man har en lektiebog.
- Til visse emner vil dansktimerne i løbet af ugen blive delt ind til de forskellige dansk-discipliner. Inddelingen vil være ændres i forbindelser med forskellige emner.
- Igennem hele året vil vi mere eller mindre koncentreret arbejde med:
Læsekurser (skønlitterære og faglige læsekurser)
  - Kendskab til læsestrategier
  - Kendskab til skønlitteratur og faglitteratur
  - Skelne mellem forskellige tekster
  - Tekstanalyse
  - Kendskab til indholdsfortegnelse, stikordsregister, forkortelser mm.
  - Genrernes forskellige modeller

Højtlesning

- Træning af højtlesning
- Øvelse af intonation, udtale m.m.
- Sikkerhed i fremlæggelse

Ovenstående uddybes om ½ side.

- Arbejdsmetoderne kommer til at variere mellem klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde, drama, fortælling, at skrive, tegne, synge, klippe/klistre m.m.

- Der vil være en løbende evaluering af børnene, og de vil blive testet 2 gange i løbet af skoleåret.
- I løbet af skoleåret vil der være en elevsamtale.
- I oktober er der forældrekonsultationer.

• I foråret har vi et arbejdsmarkedsemne (UEA), og vi er som altid interesseret i at besøge en arbejdsplads eller have besøg af en forældre, der kommer og fortæller om sit arbejde. Sig endelig til, hvis der er en mulighed for noget af det.

Uddybning omkring begreber i forbindelse med læsning:

I fagets Fælles Mål-tekster bruges forskellige begreber i forbindelse med læsning. I faglitteratur om læsning anvendes udtrykkene forskelligt, og for at gøre det klarere følger her en definition af de enkelte begreber, sådan som de anvendes i Fælles Mål 2009.

Læsestrategier

Læsestrategier er bevidst anvendte fremgangsmåder og teknikker, som anvendes med henblik på at tilgodese et bestemt formål og/ eller en bestemt læsemåde. Læsestrategier kan betragtes som det overordnede begreb med to underordnede kategorier, afkodningsstrategier og læseforståelsesstrategier.

- Afkodningsstrategier
Afkodningsstrategier anvendes med den hensigt at genkende det enkelte ord. Der kunne være tale om lydstrategier, visuelle strategier og meningsstrategier.
- Læseforståelsesstrategier
Læseforståelsesstrategi er en mental aktivitet, som læseren sætter i værk for at forstå en tekst før, under og efter læsning. Den gode læser anvender ubevidst en række forståelsesstrategier ved læsning af en tekst: Det kan være at aktivere sin baggrundsviden, at stille spørgsmål til teksten, at anvende sin viden om teksttypen for derved lettere at kunne forstå den sproglige opbygning og koblingerne i teksten.

Den svage læser har et meget lille repertoire af læseforståelsesstrategier og vælger ofte i stedet at læse videre i teksten, selvom forståelsen svigter.

Læseforståelsesstrategierne kan intensiveres for begge grupper gennem undervisning.

Læseforståelse

Læseforståelse involverer såvel sproglige som kognitive processer som interagerer under læsningen, mens læseren søger at uddrage og skabe mening med skrevet tekst.

Læseformål

Det er vigtigt – og nødvendigt, at alle tekster ikke læses ens. Læsemåde, læseteknik og læseforståelsesstrategien afhænger af, hvad formålet er med læsningen. Er det at skaffe sig et hurtigt overblik over indholdet i en tekst for at se, om det er relevant at fordybe sig i den? Er det at søge efter ny viden og lære nyt? Eller er teksten valgt for at få en god oplevelse?

Læsemåder

En læsemåde er den måde, læseren vælger at læse en tekst på. Ud fra sin baggrundsviden og forventninger om genrer vil det være forventeligt, at man for eksempel læser en kageopskrift som en anvisning og ikke som et digt, eller en novelle som fiktion og ikke som en virkelighedsbeskrivelse.

Man kan også vælge at gå på tværs af traditionelle konventioner for at tilgodese bestemte læseformål. Man kan for eksempel vælge at læse en novelle med det formål at afdække, hvordan en bestemt epoke beskriver børn, eller man kan vælge at læse flere digte af en lyriker for at undersøge særlige sproglige forhold.

Læseteknikker

En læseteknik er en metode, læseren kan anvende i sin læsning for at tilgodese forskellige læseformål. Læseteknikker er fx

- at skimme en tekst for at undersøge, om den kan bruges til et bestemt formål
- at tage notater for at huske en tekst
- at opstille vigtige informationer fra teksten i grafiske modeller for at skabe sig overblik over sammenhænge i teksten
- at punktlæse for at finde ud af, om en tekst handler om det, man søger efter
- at nærlæse passager for at fokusere på tekstens sprog og detaljer
- at fragmentlæse når det gælder skærmtekster, fx hjemmesider, hvor den grafiske opsætning leder en rundt i forskellige dele af teksten.

Danskundervisningen i 4. kl. er tilrettelagt efter Undervisningsministeriets Fælles Mål, som kan ses her:

<http://www.uvm.dk/service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles%20Maal%202009%20-%20Dansk/Trinmaal%20for%20faget%20dansk%20efter%204,-d-,%20klassetrin.aspx>

eller se læseplan og trinmål for 3.-4. kl. (2. trin) her:

Læseplan: 3.-4. klassetrin (2. forløb)

Hovedvægten lægges i dette forløb på udvikling af elevernes ord- og begrebsforståelse og på, at de skal opnå praktiske færdigheder gennem oplevelse, udforskning og erfaring. De danskfaglige dimensioners indbyrdes sammenhænge er grundlaget for undervisningen.

De elementære læse-, skrive- og stavefærdigheder udvikles og automatiseres. Læsning og skrivning betinger fortsat hinanden og skal udvikles i et tæt samspil.

Der lægges vægt på, at eleverne mundtligt og skriftligt kan give udtryk for egne tanker og oplevelser.

Arbejdet med it og elektroniske medier indgår naturligt i mange forskellige dansksammenhænge.

Det talte sprog

Elevernes stigende erfaring med og erkendelse af talens og lytningens karakter er udgangspunkt for en mere nuanceret anvendelse af talesproget og for en øget bevidsthed om egen tale, udtale og brug af virkemidler.

Lærerens oplæsning af forskellige teksttyper er central for udviklingen af elevernes lytteforståelse.

Der arbejdes med elevernes begrebsdannelse og færdighed i mundtlig fremstilling. Samtalen i klassen er stadig central, og elevernes indlæg og fortællinger bliver gradvist mere strukturerede og sammenhængende. Samtalens grundvilkår respekteres, og eleverne tager ordet efter tur, lytter opmærksomt og styrer efterhånden selv dialogen i mindre grupper.

Udgangspunktet for aktiviteterne er elevernes oplevelser og erfaringer, egne og fælles tekster samt ældre og nyere børnelitteratur og andre udtryksformer.

Eleverne skal arbejde med at

- øge ordforråd og begrebsverden
- artikulere tydeligt og bruge kropssprog i deres mundtlige udtryk
- samtale og fortælle i improviserede og indøvede situationer
- skabe sammenhæng mellem egne og andres spørgsmål og svar
- planlægge og gennemføre formidling af et fagligt stof
- lytte til andre elevers og lærerens oplæsning, indlæg og fortælling
- læse tekster op med vægt på artikulation og betoning
- anvende computeren og andre mediers muligheder
- udtrykke sig frit i ord, tekst og drama
- høre norsk og svensk sprog og samtale om ligheder og forskelle i betydning og udtale.

Det skrevne sprog – læse

I 3. og 4. klasse konsolideres og automatiseres læsningen ved, at eleverne læser meget og læser mange varierede teksttyper med differentierede læseopgaver. Der introduceres forskellige læseteknikker, og der arbejdes efterhånden mere målrettet med læseforståelsesstrategier.

Elevernes læselyst stimuleres ved præsentation af og adgang til mange og forskelligartede tekster af stigende omfang og sværhedsgrad. Læsestoffet hentes fra et alsidigt og varieret udbud af trykte og digitale tekster.

Der arbejdes kontinuerligt med, at eleverne bliver mere og mere opmærksomme på, at tekster læses med forskellige formål og i forskellige situationer. Læseforståelsesstrategi, læsemåde og læseteknik afpasses derefter.

Den fagfaglige læsning prioriteres gennem en anvendelse af hensigtsmæssige strategier. Der arbejdes med før-læseaktiviteter, under-læseaktiviteter og efter-læseaktiviteter.

Arbejdsformen veksler mellem individuel læsning og læsning i mindre og større grupper.

Eleverne skal arbejde med at

- automatisere læsningen og gradvis øge læsehastigheden
- udvikle ordforråd gennem læsning af sprogligt udfordrende tekster
- læse trykte og elektroniske tekster
- videreudvikle læseforståelsesstrategier til at strukturere det læste ved brug af fx nøgleord, noter og begrebskort og forholde sig spørgende til det læste
- læse forskellige genrer og blive bevidste om karakteristiske træk og blandingsformer
- benytte forskellige læseteknikker som punktlæsning, skimming og nærlæsning
- udtrykke forståelse af det læste, fx gennem illustration, fortælling og i forskellige skriftlige genrer
- søge forklaringer på ord og vendinger
- forberede og gennemføre oplæsning for andre
- finde bøger og andre tekster til egen læsning
- læse dagligt for at opnå god læserutine
- være bevidste om egen forståelse af det læste
- anvende computeren til støtte i læseindlæringen og orientere sig på websider
- læse lette norske og svenske tekster

Det skrevne sprog – skrive

Eleverne skal erfare, at skrivning både er en aktiv kommunikationsform, hvor man formidler et budskab, og et redskab til at fastholde og udvikle tanker.

Eleverne skal udvikle færdighed i skrivning ud fra en forståelse af, at der er sammenhæng mellem mundtlighed, skrivning og læsning. De skal gennem samtaler om forskelle og ligheder på talt og skrevet sprog, sammenligninger af egne skriveopgaver og læste tekststykker udvikle kendskab til sproglige virkemidler og sproglig variation.

Der arbejdes med skriveprocessen i både fiktions- og fagtekster. Eleverne skal opfordres til at søge og anvende information i trykte og digitale medier. De skal i stigende grad kunne strukturere egne tekster, og her anvendes computeren målrettet til at redigere i tekster, flytte rundt på afsnit og få egen tekst læst op.

Elevernes lyst til at skrive skal stadig stimuleres. Samtidig arbejdes der med at skærpe opmærksomheden på staveregler i såvel de tekster, de læser, som i deres egne produkter. Grundig og fokuseret respons og korrekturlæsning på skriftlige arbejder sikrer, at sproglig formuleringsevne og retskrivning styrkes.

Eleverne skal både arbejde med håndskrivning og skrivning på computer afhængig af opgavens art. Den sammenbundne skrift øves, så den bliver mere og mere funktionel. Det samme gælder skrivning på tastatur, hvor brug af alle fingre introduceres og trænes.

Eleverne skal arbejde med at

- eksperimentere med ordforråd, genrer, litterære virkemidler og komposition
- skrive egne og fælles fiktions- og sagtekster
- bruge læseerfaringer i deres egen skrivning
- bruge skrivning som et redskab i hverdagen til at fastholde tanker og ideer
- indsamle stof i trykte og elektroniske medier før skrivning
- kende forskellige skrivestrategier (fx hurtigskrivning, tankekort og brainstorm) som afsæt for mundtlige og skriftlige forløb
- stave med større og større korrekthed i egne tekster, herunder almindelige ord, samt anvende lydregler og verbers og substantivers bøjningsformer
- anvende punktum, afsnit og replikgengivelse i egne tekster
- skrive en sammenbundet og funktionel håndskrift med øje for skriftens form, binding og hældning
- anvende stavekontrol og ordforslagsprogrammer med oplæsningsmulighed og udvikle egne ordlister
- bruge ordbøger – trykte og elektroniske
- skrive på computer med hensigtsmæssig skriveteknik
- bruge computeren til redigering af egne tekster
- foretage enkel informationssøgning i digitale medier
- kommunikere via forskellige elektroniske medier
- layoute egne tekster med enkle grafiske udtryk

Sprog, litteratur og kommunikation

Elevernes stigende erkendelse af sprogets og andre kommunikationsformers muligheder er udgangspunktet for arbejdet med læste, hørte og setede tekster fra et bredt spekter af genrer og medier.

Undervisningen i arbejdet med litteratur og andre udtryksformer bygger på samvær og samtale med udgangspunkt i elevernes umiddelbare oplevelse og forståelse af litterære tekster og andre udtryksformer – både fælles, oplæste og selv læste. Efterhånden kobles flere fagudtryk på.

Arbejdet med ikke-fiktive tekster og andre udtryksformer foregår med udgangspunkt i elevernes interessefelter og med et begyndende blik for de forskellige genrers særkende.

I arbejdet med det sproglige udtryk og med sprog og sprogbrug inddrages elementer af sproglæren. Der arbejdes efterhånden med sætningers opbygning, ordklasser, bøjningsformer og sammensætninger.

Der arbejdes såvel fælles som individuelt med oplevelse, meddigtning, forståelse og fortolkning.

Eleverne skal arbejde med at

- undersøge og eksperimentere med ord og sprog
- iagttage og forholde sig til eget og andres sprog i tale, tekst og andre udtryksformer
- undersøge genre, handlingsforløb, person- og miljøskildring i tekster og andre udtryksformer
- samtale og forholde sig til kommunikation, herunder afsender, modtager og situation i forskellige genrer
- samtale om og forholde sig til forskellige tekster
- forholde sig til samspillet mellem billede og tekst i egne og andres produktioner
- producere tekster og andre udtryksformer
- optage planlagte lyd- og billedproduktioner i mindre hold
- bruge skolebibliotekets tilbud og muligheder
- anvende internettet og andre kommunikationsformer til søgning af oplysninger og kontakt med andre
- forholde sig til god opførsel ved brug af elektroniske kommunikationsmidler
- samtale om indhold og betydning i lette norske og svenske tekster

Undervisningen i 2. forløb omfatter især

- ordforråd og begrebsdannelse
- ældre og nyere dansk sprog, varianter af dansk sprog, let og svært sprog
- talt og skrevet sprogs æstetik
- elevernes egne og fælles skriftlige og mundtlige tekster, fx fiktive og ikke-fiktive handlingsforløb, fortællinger, beskrivelser, redegørelser, referater, drama, breve, anmeldelser, dagbog og logbog
- nyere og ældre danske og udenlandske fiktionstekster, fx romaner, digte, noveller, eventyr, myter og sagn, sange og salmer
- dansk litteraturs kanon
- litterære sammenhænge, fx forfatterskab, genre og tema
- sagtekster, fx aviser og blade, fagbøger og internet
- andre udtryksformer, fx drama, billeder, lyd, film, tegninger, billedbøger, præsentationer og computerspil
- skærmttekster, fx hjemmesider, undertekster, sms og e-mail
- indskannede tekster
- digitale bøger og lydbøger fra internettet
- notater, dagbog og logbog
- layout og illustrationer
- billeder og billedkunst
- mediepræsentationer
- norske og svenske tekster og andre udtryksformer.

Trinmål for dansk efter 4. klasse:

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- bruge talesproget i samtale, samarbejde og diskussion og fungere som ordstyrer i en gruppe
- videreudvikle ordforråd, begreber og faglige udtryk
- fortælle, forklare, kommentere, interviewe og fremlægge
- give udtryk for fantasi, følelser, erfaringer og viden
- læse tekster op med tydelig artikulation og betoning
- lytte aktivt til andre og følge op med spørgsmål og respons
- bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel
- forstå enkle norske og svenske tekster og andre udtryksformer.

Det skrevne sprog – læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af kendte og nye ord i alderssvarende tekster
- læse sprogligt udviklende tekster og bruge forskellige læseforståelsesstrategier
- søge ordforklaring til forståelse af ord og fagudtryk
- kende forskellige læseteknikker
- tilpasse læsehastighed, præcision og læsemåde til formål, genre og sværhedsgrad
- udtrykke forståelse af det læste mundtligt og skriftligt
- læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster med god forståelse
- læse sig til danskfaglig viden
- læse med bevidsthed om eget udbytte af det læste
- udvikle og vedligeholde hensigtsmæssige læserutiner
- søge og vælge skøn- og faglitteratur på bibliotek og i digitale medier
- læse lette og korte norske og svenske tekster.

Det skrevne sprog – skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- skrive sammenhængende fiktions- og fagtekster
- søge information i digitale og trykte tekster og planlægge den efterfølgende skrivning
- strukturere egen tekst kronologisk
- skrive beskrivende, refererende og kreativt med et ordforråd tilpasset forskellige teksttyper

- følge generelle lydregler i stavning og anvende afsnit og enkel tegnsætning
- anvende et enkelt layout i såvel håndskrevet som elektronisk tekst
- skrive med sammenbundet og funktionel håndskrift
- skrive på computer med enkel skriveteknik
- anvende grundlæggende tekstbehandling og søge på internet
- bruge skrivning til at fastholde og strukturere ideer og tanker.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- bruge sproget hensigtsmæssigt til kontakt og som personligt udtryk
- have forståelse for sproget som kunstnerisk udtryk
- kende forskelle og ligheder mellem det talte og det skrevne sprog
- vide, hvad en sætning er og kende forskellige ordklasser
- kende betydningen af ord og begreber i hverdagsprog, skønlitteratur og sagprosa
- udtrykke kendskab til samspillet mellem genre, sprog, indhold og situation
- forholde sig til sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i egne og andres tekster
- kende og kunne anvende forskellige væsentlige genrer inden for fiktion og ikke-fiktion
- samtale om tekster og andre udtryksformer ud fra umiddelbar oplevelse, kendskab til faglige begreber og begyndende analytisk forståelse
- kende brugen af sproglige virkemidler
- kende genrers og enkelte forfatterskabers særpræg
- forholde sig til holdninger og værdier i litterære tekster og andre udtryksformer
- opnå kendskab til, hvordan sprog og litteratur fra forskellige tider afspejler den periode, den er blevet til i
- udtrykke sig i billeder, lyd og tekst og i dramatisk form
- søge information på en systematisk måde
- iagttage forskelle og ligheder i sprog fra forskellige kulturer